

Sagsnr.

Aarhus og Skanderborg Kommune
Teknik og Miljø
Natur og Miljø

Den 5. juli 2012
Carsten Vigen Hansen

REFERAT

Møde: Følgegruppemøde for indsatsplanlægning for grundvandsbeskyttelse i indsatsområde Åbo, Østerby, Stautrup og Storskoven

Dato: 30. maj 2012

Sted: Knudsvej 34, 8680 Ry

Deltagere: Tåstrup Vandværk, Christian Weithøft
Aarhus Vand, Bo Vægter
De Østjyske landbrugsforeninger, Susanne Østerby
Region Midt, Frede Busk Sørensen
Hørning Stationsby Vandværk, Keld Thomsen
Jeksen Vandværk, Lars Riis Jensen
Hasselager Kolt Vandværk, Allan Jensen, Vivi Wester
Harlev-Framlev Vandforsyning, Evald Jensen
Gl. Hørning Vandværk, Ole Christensen
Gl. Hørning Vandværk og Vandrådet, Steffen Dall Kristensen
Aarhus Kommune, Niels Cajus Pedersen
Skanderborg Kommune, Lone Kildal Møller
Skanderborg Kommune, Carsten Vigen Hansen

Afbud:
Stautrup Vandværk
Lillering Vandværk
Ormslev Vandværk

Dagsorden:

1. Indledning og baggrund
2. Kommissorium og følgegruppens opgaver
3. Tidsplan og forventede indsatser
4. Drøftelse og behov for arbejdsgrupper
5. Evt.
6. Næste møde

1. Efter en kort præsentation af mødedeltagerne, blev mødet indledt og baggrunden for en fælles indsatsplan på tværs af kommunegrænsen er dels, at der er stordriftsfordele, dels at det giver mulighed for et parallelt forløb og samme indsatser på tværs af kommunegrænsen.
2. Kommissoriet blev gennemgået og der var ikke umiddelbart kommentarer til kommissoriet. Der er mulighed for at komme med kommentarer op til 14 dage efter at dette referat er sendt ud. Organiseringen blev gennemgået ved figur (se powerpoint fra mødet), da der vil være fælles arbejde i følgegruppen og arbejdsgrupper herunder i forhold til en fælles indsatsplan. Herfra skal planen gennem de oprettede koordinationsfora i hver kommune og herefter i byrådet i hver kommune. Det skyldes at der er lovmæssige rammer for denne del af indsatsarbejdet. Der var en forventning fra Vandrådet i Skanderborg Kommune om, at Århus Kommune er repræsenteret i koordinationsforum i Skanderborg Kommune, når det er en fælles indsatsplan der laves. Det fremgår af lovgivningen, at nabokommunen skal være repræsenteret i koordinationsforum i den kommune der udarbejder en indsatsplan, der involverer nabokommunen. Skanderborg Kommune og Aarhus Kommune deltager således i hinandens respektive koordinationsfora, når den nye indsatsplan behandles.
3. Forslag til tidsplan blev gennemgået. Der forventes et planudkast færdigt i år og dermed kan planen vedtages til næste år, når den har været igennem koordinationsudvalg og byrådene.
4. Niels gennemgik hvad en indsatsplan er og hvorfor der laves indsatsplaner. Forslag til Beder indsatsplan blev brugt som eksempel, da den vil danne grundlag for den nye indsatsplan. Der er lavet BNBO (Borningsnære beskyttelsesområder) med en radius på 50-150 m. Aarhus Kommune har lavet supplerende kortlægning i byområder og Sårbare områder er tilpasset skel og matrikelgrænser. Der var anledning til en diskussion om forskellen på finansiering i de to kommuner. I Aarhus kommune har der været arbejdet med beskyttelsen i mange år og Aarhus Vand og senest VPU har finansieret indsatserne. I Skanderborg Kommune vil muligheden for finansiering også være til stede, hvis midlerne til beskyttelsen kan rejses enten ved oprettelse af en fælles fond eller ved de enkelte vandværker. Hvis beskyttelsen skal finansieres ved de enkelte vandværker vil der være en udfordring i at bestemme indvindingsoplandene til de enkelte vandværker i Skanderborg Kommune, der ønsker en beskyttelse f.eks. af pesticider i sårbare områder. De forskellige indsatser i Beder planen blev gennemgået. Frede fra Region Midt supplerede med at bemærke, at nye tilkomne forureningskilder også tages op af regionen. Der blev gennemgået indsatser overfor nitrat, hvor det er de nyeste data som bliver benyttet, herunder data fra indberetningen om sædskifte m.m. Der vil også i de aktuelle 4 indsatsområder blive vurderet nitratudvaskning på grundlag af nye data. VPU i Aarhus har besluttet at finansiere beskyttelsen i BNBO og 300 m zone, og der vil fremadrettet være diskussion om resten af de sårbare områder ifølge Bo Vægter. Pesticidindsatsen blev gennemgået og det er en vigtig problemstilling, at der både er fladekilder, punktkilder og det gælder både land og by. Undersøgelser ved Harlev viser eksempelvis, at der kommer pesticider fra byen og at der også er godkendte midler imellem.

Susanne mener at der mangler forslag til alternativer til pesticiddrift, fx om der er mulighed for at omlægge til økologisk drift, jordbytteordninger, forlængelse af tidsplan hvis landmanden nærmer sig pension og evt. dispensationsmulighed. Susanne gjorde opmærksom på, at der i forbindelse med arbejdsgruppen omkring Beder indsatsplanen blev talt om at beskrive virkemidlerne. Niels undersøger dette.

Susanne kunne oplyse, at landbruget ikke mener, at der er dokumentation for at regelret anvendelse af pesticider fører til udvaskning af pesticider til grundvand. Det vurderes, at de forureninger man ser nu i høj grad stammer fra tidligere anvendte, og i dag udfasede, pesticider. Spørgsmålet er derfor om det er nødvendigt at kræve forbud mod brug af pesticider i så store områder.

Bo Vægter kunne oplyse at der er en landsaftale mellem vandværker og landbruget om kompensation ved det driftmæssige tab, ved dyrkning uden pesticider. Niels kunne oplyse at fx Aalborg Kommune har arbejdet med dette, så det er ikke nyt på landsplan. Susanne kunne oplyse at det er første gang så store områder for pesticider er udlagt. Bo Vægter kunne oplyse at VPU vil tage stilling til hvordan opgaven skal løftes. Susanne kunne oplyse, at Hinnerup Vandværk har gjort brug af landbrugsrådgivningsselskabet LMO til at kontakte og indgå aftaler med lodsejerne om reduceret kvælstofanvendelse og i nogle tilfælde pesticidfri drift.

Niels kunne oplyse, at der var enighed mellem de to kommuner om hvilke problemstillinger der skulle behandles, men at indsatserne kan blive forskellige, blandt afhængig af økonomi. Det er beregnet at Beder indsatsplan kommer til at koste ca 50 øre pr. kubikmeter vand til forbrugerne. Der er en ny bekendtgørelse på vej, som formentlig vil gøre det muligt for de vandværker der har prisloft, at de kan hæve prisloftet hvis de bruger penge på grundvandsbeskyttelse.

Niels gennemgik kommunernes forslag til arbejdsgrupper og måden at arbejde på. Der bliver en arbejdsgruppe for vandværkerne i Skanderborg Kommune og en i Aarhus Kommune i VPU regi. Det er muligt at VPU også deltager i arbejdsgruppen i Skanderborg. Vandværkerne fra Aarhus Kommune vil gerne overlade arbejdet med grundvandsbeskyttelse til VPU, men vil gerne enkeltvis have møde med kommunen om deres eget vandværk. Der var en diskussion om der findes standardaftaler, når der skal laves aftaler med landmænd. Der findes sådanne standardaftaler både fra Aarhus og Aalborg. Susanne gjorde opmærksom på at der er forskel på om det er en frivillig eller tvungen aftale. Forskellen ligger bl.a. i hvordan erstatningen fastsættes. Bo Vægter kan udlevere standardaftaler ved kontakt til VPU eller Aarhus Vand.

Susanne vil afklare, om der er behov for at nedsætte en arbejdsgruppe med landbruget.

5. Intet
6. Det forventes, at der indkaldes til møder i arbejdsgrupperne i august og at der kan ligge et følgegruppemøde i oktober.